



Besluts- och delegationsordning för fakultetsnämnden för lärarutbildning (med ändringar 2005-11-07 införda)

Inledning

Detta dokument innehåller en reviderad besluts- och delegationsordning för fakultetsnämnden för lärarutbildning. Ärenden som i denna besluts- och delegationsordning har fått en förändrad beslutsordning i förhållande till vad som gällt tidigare är markerade med ett streck i marginalen. Även nytillkomna ärenden och sådana som har fått en ändrad språklig utformning är streckmarkerade i marginalen.

Dokumentet inleds med en översiktlig beskrivning av fakultetsnämndens ansvarsområde och organisation. Därefter återges i sammanfattning de åligganden som generellt åvilar en fakultetsnämnd enligt högskolelagen och högskoleförordningen. Ytterligare därefter och slutligen följer själva besluts- och delegationsordningen med början med de ärenden som avgörs av fakultetsnämnden själv.

De kommittéer, centrumbildningar, rådsbildningar, och formella grupperingar i övrigt som är organisatoriskt knutna till fakultetsnämnden redovisas i korthet i bilaga.

Fakultetsnämndens ansvarsområde

Fakultetsnämnden för lärarutbildning har det sammanhållande politiska och ekonomiska helhetsansvaret inom Umeå universitet för

- grundutbildningen av lärare,
- fristående kurser med direkt koppling till grundutbildningen av lärare
- forskning och forskarutbildning på lärarutbildningens- och den pedagogiska yrkesverksamhetens område.

Till dessa uppgifter kommer den så kallade tredje uppgiften, dvs samverkan med det omgivande samhället. För fakultetsnämndens del handlar denna uppgift främst om samverkan med skolväsendet lokalt, regionalt och nationellt.

Fakultetsnämndens organisation

Fakultetsnämndens organisatoriska grundstruktur och plats i universitetsorganisationen framgår av bild på sidan 2.

En fakultetsnämnds generella åligganden enligt högskolelagen (HL) och högskoleförordningen (HF)

Enligt högskolelagen och högskoleförordningen åligger det fakultetsnämnd att

- ansvara för forskning, forskarutbildning och grundutbildning inom nämndens ansvarsområdet (HL 2:5a)
- bestämma ämnesområde för anställning som lärare innan ledigkungörande och ange behörighet samt besluta om vilka bedömningsgrunder som ska användas och hur de ska vägas mot varandra (HF 4:17).
- vid behov bjuda in en person att söka en anställning som professor som kungjorts ledig (HF 4:19)
- bereda ärenden och avge förslag vid nyanställning av professorer, lektorer och forskarassistenter (HF 4:20)
- inhämta yttranden från minst två personer som är särskilt förtrogna med anställningens ämnesområde vid anställning av professorer och lektorer och från en sådan person vid anställning av forkarassistenter (HF 4:21)
- bestämma om sakkunnigutlåtande skall avse endast den som i första hand bör komma i fråga vid anställning, om omständigheterna i ärendet föranleder det (HF 4:22)
- vid behov meddela ytterligare föreskrifter för utformning av yttrande av ämnesförtrogen över ansökan av universitetslektor och adjunkt om anställning som professor respektive universitetslektor (HF 4:22)
- föreslå den sökande som främst bör komma i fråga för anställning. Om det finns särskilda skäl får förslaget avser ytterligare sökande som bör ifrågakomma och ordningen mellan dem (HF 4:26)
- vid ansökan om befordran till professor eller lektor föreslå om sökanden skall befordras eller inte och därvid ange om sökande uppfyller behörighetskraven eller inte (HF 4:26)
- inom sitt ansvarsområdet fastställa i vilka ämnen forskarutbildning skall anordnas (HF 8:4)
- ha det övergripande ansvaret för forskarutbildningens kvalitet, effektivitet, uppläggnings, studieplaner och handledning samt för samordning av kurser och utbildning av handledare. Fakultetsnämnden skall också ha allmän tillsyn över forskarutbildningen (HF 8:5)
- fastställa allmän studieplan för varje ämne där forskarutbildningen anordnas (HF 8:6)
- fastställa individuell studieplan i forskarutbildningen efter samråd med doktoranden och dennes handledare (HF 8:8)

- följa upp den individuella studieplanen minst en gång varje år och därvid eller annars när det är påkallat göra de ändringar som behövs (HF 8:8)
- utse en eller flera handledare för varje doktorand. Om flera handledare utses, skall en av dem utses till huvudhandledare. Vid begäran av doktorand besluta om byte av handledare (HF 8:9)
- besluta att en doktorand inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för forskarutbildning, om doktoranden i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden (**får ej delegeras vidare**) (HF 8:10)
- efter ansökan av doktorand ge en doktorand tillbaka sin rätt till handledning och övriga resurser (**får ej delegeras vidare**) (HF 8:11)
- ge förslag om beteckning på doktorsexamen och licensexamen (HF 8:12)
- besluta om minsta antalet framställda exemplar av doktorsavhandling inför disputation och om ersättning för framställningskostnaderna för denna upplaga (HF 8:17)
- utse ordförande och opponent vid disputation (HF 8:18)
- bestämma antalet ledamöter i betygsnämnd för doktorsavhandling och utse ledamöter i denna nämnd (HF 8:21)
- anta sökande till forskarutbildningen (HF 9:3)
- besluta över ansökan om utbildningsbidrag (förordning 1995:938 om utbildningsbidrag för doktorander, 7§)
- i förekommande fall besluta om indragning av rätten till utbildningsbidrag och om krav på återbetalning av felaktigt utbetalt utbildningsbidrag (förordning 1995:938 om utbildningsbidrag för doktorander, 15§)
- för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet vid antagning till forskarutbildning, om särskilda skäl föreligger (HF 9:4)

BESLUTS- OCH DELEGATIONSORDNING

I följande ärenden beslutar fakultetsnämnden

- inbjuda en person att söka en anställning som professor som ledigkunjorts (HF 4:19)
- fastställa ämne i forskarutbildningen (HF 8:4)
- fastställa allmän studieplan för ämne i forskarutbildningen (HF 8:6)
- utse en eller flera handledare för varje doktorand. Om flera handledare utses skall en av dem utses till huvudhandledare. Vid begäran av doktorand besluta om byte av handledare (HF 8:9)
- fastställa individuell studieplan i forskarutbildningen efter samråd med doktoranden och dennes handledare (HF 8:8)
- följa upp den individuella studieplanen minst en gång varje år och därvid eller annars när det är påkallat göra de ändringar i planen som behövs (HF 8:8)
- beslut om minsta antalet framställda exemplar av doktorsavhandling inför disputation och om ersättning för framställningskostnaderna för denna upplaga (HF 8:12)
- besluta om en doktorand inte längre skall ha rätt till handledning och andra resurser för forskarutbildningen, om doktoranden i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden (HF 8:10)
- efter ansökan ge en doktorand tillbaka sin rätt till handledning och övriga resurser (HF 8:11)
- ge förslag om beteckning på doktorsexamen och licentiatexamen (HF 8:12)
- anta sökande till forskarutbildning (HF 9:3)
- ansökan om utbildningsbidrag (förordning 1995:938 om utbildningsbidrag för doktorander, 7 §)
- besluta om indragning av rätten till utbildningsbidrag samt eventuellt krav på återbetalning (förordning 1995:938 om utbildningsbidrag för doktorander, 15§)
- medelstilleddning/uppdrag till institutioner och arbetsenheter
- åtgärder vid över- eller underskott på den samlade institutionsnivån
- fastställa anställningsprofil för professor efter samråd med rektor
- kriterier för befordran till universitetslektor

- kriterier för utnämning till docent
- kriterier för utseende av hedersdoktor
- vilka bedömningsgrunder som skall användas vid prövning av en ansökan om befordran till lektor innan en anställning som biträdande lektor kungörs ledig till ansökan
- utse docent
- utse hedersdoktor
- inrätta biämne i kandidat- och magisterexamen
- antal platser på program
- fastställa utbildningsplan för program
- medge undantag från av rektor fastställd läsårsindelning i undantagsfall då utbildningen behöver en annan förläggning av läsåret/terminen (avvikelse omfattande 5 dagar eller fler)
- besluta i fråga om en del av forskarutbildningen om minst 80 poäng får avslutas med licentiatexamen
- nedsättning för nämndsledamöter
- avge budgetunderlag till universitetsstyrelsen
- fastställa hel- och halvårsbokslut för verksamheten inom nämndens ansvarsområde
- avge yttranden över viktigare remisser, utredningar och förfrågningar
- anta olika typer av policydokument rörande verksamheten inom ansvarsområdet
- teckna avtal och kontrakt som är av principiellt slag
- besluta i övriga frågor som är av principiell betydelse eller större vikt samt i de ärenden som dekanus underställer fakultetsnämnden för prövning och beslut

I följande ärenden beslutar fakultetsnämndens ordförande (dekanus)

- utse examinator i forskarutbildningen
- utse ordförande och opponenter vid disputation och vid försvar av licentiatuppsats (HF 8:18)

- bestämma antalet ledmöter i betygsnämnd för doktorsavhandling inför disputation samt utse ledamöter i denna nämnd (ordföranden utses inom nämnden, HF 8:21)
- medge undantag från elektronisk publicering av doktorsavhandling då upphovsrättsliga skäl föreligger
- utse prefekt, stf prefekt, biträdande prefekt och föreståndare för institution och arbetsenhet (motsv) som lyder under fakultetsnämnden
- utse jämställdhetsföreträdare på nämndnivån
- avge yttranden som inte avges av fakultetsnämnden
- beslut om arvoden till sakkunniga och fakultetsopponent
- fördelning av institutionsledningsarvoden inom fastställda ramar
- fastställa anställningsprofil för universitetslektor, forskarassistent och universitetsadjunkt
- beslut om anställning av universitetslektor, universitetsadjunkt, forskarassistent och doktorand
- beslut om befordran till universitetslektor
- beslut om avslag på ansökan om befordran till universitetslektor
- beslut om adjungering av universitetslektor
- beslut om anställning av kanslichef (efter samråd med universitetsdirektören)
- löne- och andra anställningsvillkor för kanslichef, universitetslektor, universitetsadjunkt, forskarassistent och doktorand. Beslut om lönesättning av kanslichef vid nyanställning och lönerevision fattas efter samråd med universitetsdirektören
- ledighet för professor och adjungerad professor för längre tid än en månad men kortare tid än sex månader
- ledighet för kanslichefen (i samråd med universitetsdirektören för längre tid än sex månader)
- anställnings upphörande för kanslichef, universitetslektor, forskarassistent, universitetsadjunkt och doktorand
- semester för prefekt/föreståndare och kanslichef
- omplacering inom ansvarsområdet

- senarelagd pensionsavgång för all personal inom ansvarsområdet med undantag av professor och adjungerad professor
- teckna avtal vid adjungering av lärare eller vid externfinansiering av anställning som lärare
- tilldelning av medel som ställts till ordförandens disposition i fakultetsnämndens budget
- omkostnadsavgift rörande uppdragsforskning/forskningsbidrag och uppdragsutbildning
- om särskilda skäl föreligger besluta om förlängning av stipendietiden för postdoktoral utbildning att gälla förlängs tre år i följd (kan ej överklagas)
- efter noggrann prövning medge undantag från bestämmelsen att stipendium inte får utbetalas till någon som under den närmast föregående tvåårsperioden mottagit lön, arvode eller utbildningsbidrag från Umeå universitet

I följande ärenden beslutar fakultetsnämndens vice ordförande (prodekanus)

- beslut om särskild behörighet för ämnen/kurser efter förslag från institution
- bestämma vilka standardbehörigheter som ska gälla för utbildningar som vänder sig till nybörjare förutom sådana utbildningar som leder till yrkesutbildningar och som inte har en konstnärlig inriktning
- fastställa kursplan i grundutbildningen

I följande ärenden beslutar fakultetsnämndens arbetsutskott

- inrätta stipendier
- utdelning av donationsmedel

I följande ärenden bereder/beslutar anställningskommittén

- bereda ärenden och avge förslag vid anställning av professor, lektor och forskarassistent (HF 4:20)
- utse minst två sakkunniga och inhämta yttranden från dessa vid anställning av professor och lektor och från en sådan person vid anställning av forskarassistent (HF 4:21)
- bestämma om sakkunnigutlåtande skall avse endast den som i första hand bör komma i fråga vid anställning, om omständigheterna i ärendet föranleder det (HF 4:22)

- föreslå den sökande som främst bör komma i fråga för anställning. Om det finns särskilda skäl, får förslaget avse ytterligare sökande som bör ifrågakomma och ordningen mellan dem (HF 4:26)

vid ansökan om befordran till professor eller lektor föreslå om sökande ska befordras eller inte och ange om sökanden uppfyller behörighetskraven eller inte (HF 4:26)

I följande ärenden beslutar kanslichefen

- teckna utbetalnings-/bokföringsorder för fakultetsgemensamma konton
- beslut om anställning, anställnings upphörande, semester och annan ledighet samt löne- och andra anställningsvillkor för kanslipersonal
- beslut om övertalighet föreligger vid kansliet
- bestämma antalet studenter som antas på program
- beslut om den exakta fördelningen av platser mellan betygs- och provgruppen vid urval till program som vänder sig till nybörjare
- beslut om vakanser på program ska återbesättas och hur många platser som ska fyllas
- beslut om studieuppehåll
- bestämma att antagen till grundutbildning får fortsätta med studier efter studieuppehåll
- tillgodoräknanden före (i samband med antagning) och under studierna
- beslut om byte av utbildningsprogram/studieort

Kanslichefen har härutöver att i tillämpliga delar utföra de uppgifter som anges i de dokument av policykaraktär som fastställts att gälla för universitetet.

Kanslichefens vidaredelegation av sin beslutanderätt till övrig kanslipersonal beslutas i särskild ordning.

I följande ärenden beslutar institutionsstyrelse och styrelse för arbetsenhet

- beslut om riktlinjer för organisation av arbetet
- fastställa plan för hela institutionens/arbetsenhetens verksamhet (**får ej delegeras vidare**)
- beslut om riktlinjer för bemanningsplacering och för beräkning av undervisningsinsatser etc

- fastställa internbudget för hela institutionens/arbetsenhetens verksamhet och därvid besluta om hantering av över- eller underskott på projektkonton (**får ej delegeras vidare**)
- beslut om övertalighet föreligger vid institutionen/arbetsenheten
- fastställa bokslut (**får ej delegeras vidare**)
- beslut om riktlinjer för disposition av arbetslokaler
- beslut om riktlinjer för anordnande av undervisning och prov
- utse eximinator i grundutbildningen
- beslut i ärende om parallellläsning
- fastställa anställningsprofil för gästlärare och timplärare
- besluta i ärende som hänskjuts till styrelsen av prefekten eller föreståndaren

I följande ärenden beslutar prefekt och föreståndare

- teckna avtal om bidrag från externa finansiärer, exklusive EU-kontrakt, utan begränsning av beloppets storlek (**får ej delegeras vidare**)
- teckna avtal om uppdragsverksamhet omfattande högst 1,2 Mkr (**får ej delegeras vidare**)
- avropa ramavtal understigande 1,2 Mkr
- underteckna projektansökan (Proposal), bankinformation (i samband med insändande av Contract Preparation Form) och Cost statement till EU:s ramprogram (**får ej delegeras vidare**)
- teckna utbetalnings-/bokföringsorder för institutionens/arbetsenhetens konton
- fastställa bemanningsplan
- upprätta tjänstgöringsplan för lärare
- anställa gästlärare och timplärare samt fastställa löne- och andra anställningsvillkor inom ramen för övergripande riktlinjer fastställda av rektor
- anställa teknisk- administrativ personal, assistent, och amanuens samt besluta om löne- och andra anställningsvillkor för dessa inom ramen för övergripande riktlinjer fastställda av rektor. I situation av övertalighet inom universitetet inom berörd kategori anställda, får beslut fattas först efter medgivande av dekanus genom nämndkansliets personalsekreterare

- besluta om anställnings upphörande för gästlärare, timplärare, tekniskt-administrativ personal, assistent och amanuens
- beslut om förläggning av arbetstid och ledighet
- beslut om ledighet och semester för personalen. För professor och adjungerad professor får beslut om ledighet avse längst en månad
- utse studierektor och besluta om arvode till och nedsättning för denne
- utse jämställdhetsföreträdare
- besluta i ärende om medgivande av undantag från kravet på grundläggande behörighet för forskarutbildning
- faställa tid och plats för presentation av licentiatuppsats

Prefekt och föreståndare har härutöver att utföra de uppgifter som anges i de dokument av policykaraktär som fastställts att gälla för universitetet.

Beslut och ikraftträdande

Beslut om denna besluts- och delegationsordning har fattats av fakultetsnämnden för lärarutbildning vid sammanträde den 11 december 2003. Besluts- och delegationsordningen gäller från och med den 12 december 2003 och tills vidare.